

Διαταραχές Ομιλίας & Λόγου

(Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Παιδαγωγική Σχολή)
Ειδική Αγωγή

Κ. Βογινδρούκας

- Σύμφωνα με έρευνες, το 50% των παιδιών με δυσκολίες στην ανάπτυξη της γλώσσας εμφανίζουν συναισθηματικά προβλήματα και προβλήματα συμπεριφοράς τρεις φορές περισσότερο σε σχέση με το γενικό πληθυσμό (Goodyer 2000).
- Οι συχνότερες διαταραχές που συνυπάρχουν με τις διαταραχές λόγου είναι η εγκόπριση, η ενούρηση, οι εκρήξεις θυμού, η ανησυχία, η κοινωνική απομόνωση και /ή η έλλειψη ενδιαφέροντος για συνομηλίκους.
- Προβλήματα ψυχικής υγείας και στην ενήλικη ζωή, όπως, χαμηλή αυτοεκτίμηση, αντικοινωνικές συμπεριφορές και ψυχοσωματικά προβλήματα (Fergusson & Lynskey 1997).

- ◆ Οι αποκλίσεις στην ανάπτυξη του προφορικού και γραπτού λόγου επηρεάζουν την εξέλιξη και την ψυχική υγεία του παιδιού
- ◆ Η αναγνώριση και η αντιμετώπιση νωρίς στη ζωή είναι καθοριστικής σημασίας
- ◆ Οι επιπτώσεις των γλωσσικών διαταραχών και στην ενήλικη ζωή είναι σοβαρές.

Fergusson et al. 1997

Συμβουλές προς τους γονείς

- Να είστε σίγουροι ότι έχετε την προσοχή του παιδιού όταν συνομιλείτε μαζί του
- Να φροντίζετε να κουβεντιάζετε με το παιδί σας σε ήσυχο περιβάλλον, χωρίς τηλεόραση ή ραδιόφωνο. Ο θόρυβος αποσπά την προσοχή του παιδιού και δυσκολεύει την επικοινωνία.
- Να ενθαρρύνετε την περιέργεια του παιδιού και να απαντάτε ήρεμα και απλά στις ερωτήσεις του.
- Να δείχνετε αληθινό ενδιαφέρον γι' αυτά που λέει το παιδί.
- Να ενθαρρύνετε το διάλογο.
- Να ακούτε προσεκτικά το παιδί και να του δίνετε χρόνο να τελειώνει αυτό που θέλει να πει.
- Να μιλάτε με το παιδί ενώ παίζετε μαζί του.
- Να δημιουργείτε ευχάριστες συνθήκες διαβάζοντας παραμύθια, λέγοντας παιδικά τραγουδάκια και παίζοντας παιχνίδια που αναπτύσσουν το λόγο του παιδιού.
- Να εμπλουτίζετε το λόγο του παιδιού δίνοντάς του επιλογές, π. χ "Θέλεις μήλο ή μπανάνα ;"
- Να εμπλουτίζετε τις προτάσεις του παιδιού προσθέτοντας νέες λέξεις, π. χ εάν το παιδί λέει "μπάλα", μπορείτε να πείτε "πάει η μπάλα" ή "δώσε τη μπάλα", ανάλογα με το τι θέλει να πει το παιδί.

Προσπαθήστε :

- Να ΜΗΝ διορθώνετε το παιδί όταν μιλάει. Αφήστε το να τελειώσει ό, τι θέλει να πει και μετά απλά εσείς επαναλάβετε σωστά ό, τι προσπάθησε να πει το παιδί.
- Να ΜΗΝ απαιτείτε από το παιδί να επαναλάβει τις λέξεις στις οποίες δυσκολεύεται.
- Να ΜΗΝ μιλάτε "μωρουδίστικα"
- Να ΜΗΝ προσποιείστε ότι καταλαβαίνετε όσα λέει το παιδί. Ρωτήστε το ξανά τι θέλει να πει, πείτε του να σας δείξει τι θέλει να σας πει αλλά μη λέτε "ναι, ναι" εάν δεν καταλαβαίνετε τι σας λέει.
- Να ΜΗΝ είστε επικριτικοί στην προσπάθεια του παιδιού σας να μιλήσει.
- Να ΜΗΝ θυμώνετε και κυρίως να ΜΗΝ τιμωρείτε το παιδί όταν δε μιλάει ή δε μιλάει καθαρά, γιατί αυτό μπορεί να μειώσει την επιθυμία του για επικοινωνία.

Συμβουλές προς τους εκπαιδευτικούς

- Βεβαιωθείτε ότι ο μαθητής γνωρίζει τις έννοιες που χρησιμοποιούνται σε κάθε μάθημα.
- Δείξτε του τρόπους να βρίσκει τις άγνωστες λέξεις.
- Δώστε του την ευκαιρία να ρωτά όταν δεν καταλαβαίνει.
- Βοηθήστε τον να κάνει ένα δικό του λεξικό όπου οι άγνωστες λέξεις να απεικονίζονται.
- Χρησιμοποιείστε οπτικούς τρόπους για την κατανόηση αφηρημένων εννοιών.
- Τραβήξτε την προσοχή του παιδιού όταν δίνετε γενικές οδηγίες στην τάξη.
- Βοηθήστε τον να σημειώσει τις εργασίες για το σπίτι.
- Να είστε διακριτικοί μαζί του.
- Ρωτήστε αν κατάλαβε αυτό που είπατε.
- Προσαρμόστε τη γλώσσα σας στο επίπεδο κατανόησης του μαθητή.
- Βοηθήστε τον να μάθει να κάνει περίληψη από κείμενο
- Βοηθήστε τον να κάνει ερωτήσεις από το κείμενο.
- Εξετάστε τον με ερωτήσεις πάνω στις οποίες έχει δουλέψει.
- Βοηθήστε τον στην αναγνώριση των αντωνυμιών και των κυρίων ονομάτων στα οποία αυτές αναφέρονται.
- Βοηθήστε τον να μάθει να δομεί προφορικό και γραπτό αφήγημα.
- Δώστε σχεδιαγράμματα μελέτης.
- Διδάξτε με σχεδιαγράμματα μαθήματα που εμπεριέχουν αφηρημένες έννοιες.
- Βοηθήστε στο να μάθει να επεξεργάζεται τα δεδομένα ενός αριθμητικού προβλήματος.
- Βρείτε μνημοτεχνικά μέσα για την απομνημόνευση αφηρημένων πληροφοριών.
- Συνεργαστείτε με τους γονείς.
- Υπερασπιστείτε τα δικαιώματα του παιδιού στο σχολικό περιβάλλον.